

Âdem Aleyhisselam

Yeryüzünde yaratılan ilk insan ve ilk peygamber, bütün insanların babası.

Allahü teâlânın emri ile melekler çeşitli memleketlerden topraklar getirdiler. Çeşitli memleketlerden getirilen toprakları melekler su ile çamur yapıp insan şekline koydular. Bu şekilde Mekke ile Taif arasında kırk yıl yatıp “salsal” oldu yani pişmiş gibi kurudu. Önce Muhammed aleyhisselamın nuru alınca kondu. Sonra Muharrem'in onuncu Cuma günü ruh verildi. Her şeyin ismi ve faydası kendisine bildirildi. Boyu ve yaşı kesin olarak bildirilmedi.

Allahü teâlânın emri ile bütün melekler Âdem aleyhisselama karşı secde ettiler. Uzun zaman meleklerin hocalığını yapmış olan İblis, kibirlenip bu emre karşı geldi ve Âdem aleyhisselama karşı secde etmedi. “O çamurdan yaratıldı, ben ise ateşten yaratıldım. Ondan üstünüm.” iddiasında bulundu. İblis (şeytan) kendini üstün görüp, kibirlenerek Allahü teâlânın emrine uymayınca gadab-ı ilahiyyeye uğradı ve Cennet'ten kovuldu.

Âdem aleyhisselam kırk yaşındayken Firdevs adındaki Cennet'e götürüldü. Cennet'te bulunduğu sırada veya daha önce Mekke dışında uyurken sol kaburga kemiğinden hazret-i Havva yaratıldı. Allahü teâlâ onları birbirine nikâh etti. Cennet'te yerleşmelerini ve Cennet'in meyvelerinden dilediklerini yemelerini bildirdi. Fakat Cennet'te bulunan bir ağaç için, “Bu ağaca yaklaşmayın, bu ağaçtan yemeyin.” buyurdu.

Âdem aleyhisselam ve Havva validemiz, Cennet'te bin yıl kadar yaşayıp, İblisin yalan yeminine inanarak yasak edilen ağacın meyvesinden unutarak önce hazret-i Havva, sonra Âdem aleyhisselam yedikleri için Cennet'ten çıkarıldılar. Âdem aleyhisselam Hindistan'da Seylan (Serendib) Adasına, Havva ise, Cidde'ye indirildi. Birbirlerinden iki yüz sene müddetle ayrı kalan Âdem aleyhisselam ve hazret-i Havva bu müddet içinde ağlayıp yalvardıktan sonra tövbe ve duaları kabul oldu. Hacca gelmeleri emrolundu.

Arafat Ovasında hazret-i Havva ile buluştu. Kâbe'yi inşa etti. Her sene hac yaptı. Arafat Meydanında veya başka meydanda kıyamete kadar gelecek çocukları belinden zerrelere halinde çıkarıldı. “Ben sizin Rabbiniz değil miyim?” diye soruldu. Hepsisi; “Bela = Evet!” dediler. Sonra hepsi zerrelere haline gelip beline girdiler. Buna “Ahd-ü-Misak” ve “Kalu Bela” denildi. Âdem aleyhisselam ve hazret-i Havva daha sonra Şam'a geldiler. Burada yirmi defa ikiz evladı oldu. Bir defa da yalnız Şit aleyhisselam oldu. Neslinden kırk bin kişiyi gördü.

Oğullarına ve torunlarına peygamber olarak gönderildi. Cebrail aleyhisselam kendisine on iki defa geldi. Kendisine on suhuf (forma) kitap verildi. Bu kitapta; iman edilecek hususlar, çeşitli diller ve lügatler, her gün bir vakit namaz kılmak, gusül boy abdesti almak, oruç tutmak, leş, kan, domuz eti yememek, tıb, ilaçlar, hesab, geometri gibi şeyler bildirildi. Ayrıca fizik, kimya, tıb, eczacılık, matematik bilgileri öğretildi. İbrani, Süryani ve Arap dillerinde kerpiç üstüne çok yazı yazıldı.

İlk insanlar, bazı tarihçilerin zannettiği gibi ilimsiz, fensiz, görgüsüz, çıplak ve vahşi kimseler değildi. Bugün Asya, Afrika çöllerinde ve Amerika ormanlarında, tunç devri dedikleri zamandakilere benzeyen vahşiler yaşadığı gibi, ilk insanlarda da, bilgisiz basit yaşayanlar vardı. Bundan dolayı ne bugünkü, ne de ilk insanların hepsi için vahşidir denilemez. Hazret-i Âdem ve ona inananlar şehirlerde yaşarlardı. Okuma-yazma bilirlerdi.

Demircilik, dokumacılık, çiftçilik, ekmek yapmak gibi san'atları vardı. Altın üzerine para dahi basılmış, maden ocakları işletilip, çeşitli aletler yapılmıştı.

Âdem aleyhisselamın hiç sakalı yoktu. İlk sakalı çıkan Şit aleyhisselamdır. Hazret-i Âdem çok güzeldi. Siyah saçlı ve buğday tenliydi. On bir gün hasta yatıp, bir Cuma günü vefat etti. Âdem aleyhisselam vefat edince, Cebrail aleyhisselam bir gömlek giydirdi. Şit aleyhisselama yıkamay öğretti. Yıkayıp kefenlediler.

Hadis-i şerifte buyruldu ki:

“Âdem aleyhisselam vefat edince, melekler üç defa su ile yıkadılar. Onu defnettiler. Sonra çocuklarına dönerek, (Ey âdemoğulları! Ölülerinize böyle yapınız) dediler.”

Şit aleyhisselam imam olup cenaze namazını kıldırdı. Âdem aleyhisselamın kabri; Kudüs'te, Mina'da, Mescid-i Hif'te veya Arafat'tadır. Hayatını bildiren rivayetler birbirinden farklıdır.

Hazret-i Âdem, Allah'a ilk hamd ve ilk tövbe edendir. Seçilmişlerin ilki, yeryüzünde Allahü teâlânın ilk halifesidir.

Birçok mucizeleri vardır. Bunlardan bir kaçı şöyledir:

Yırtıcı, vahşi hayvanlarla konuşurdu. Susuz dağ ve taşlara elini vurunca, pınarlar fışkırır, temiz sular akardı. Eline aldığı ufak taşlar, yüksek sesle Allahü teâlâyı zikrederdi.

Âdem aleyhisselamın yaratılması, Cennet'te kalması, Cennet'ten çıkarılarak yeryüzüne indirilmesi, Kur'an-ı kerimde çeşitli âyet-i kerimelerde bildirilmiştir.

Kaynak: Rehber Ansiklopedisi, dinimizislam.com